

Język polski: KLASA II Br - Zadanie 9 – 26.05.2020

Temat lekcji: Czym jest prawdziwa przyjaźń? A. de Saint –Exupery. „*Ziemia, planeta ludzi*”

(Nauczyciel: Anna Bielenda (anjabelenda@gmail.com))

1. Proszę przeczytać fragmenty tekstu A. de Saint –Exuperego: „*Ziemia, planeta ludzi*” (podręcznik str. 112 - 113 lub scan).
2. Proszę wykonać zadania – polecenia: 1,2,3,4, które znajdują się pod tekstem
3. Proszę zapisać odpowiedzi pełnymi zdaniami w zeszycie.

Antoine de Saint-Exupéry [czyt.: antuan de sę egzuperi] (1900–1944) – francuski pisarz, lotnik. W swoich utworach odwoływał się do własnych doświadczeń pilota. Oprócz powieści i opowiadań dla dorosłego czytelnika napisał też i sam zilustrował baśń *Mały Książę*, zaliczaną do klasyki literatury dla dzieci. Jako pilot brał udział w II wojnie światowej. Zginął tragicznie podczas lotu zwiadowczego nad Morzem Śródziemnym.

Antoine de Saint-Exupéry

Ziemia, planeta ludzi (fragmenty)

Koledzy

[1.] Kilku kolegów – wśród nich Mermoz – stworzyło francuską linię lotniczą łączącą Casablankę z Dakarem ponad nieujarzmioną Saharą. Ówczesne silniki nie były wytrzymałe, jakiś defekt wydał kiedyś Mermoz w ręce Maurów. Nie decydując się na zabicie jeńca, więzili go przez dwa tygodnie, po czym zwolnili, zażądawszy okupu. I Mermoz podjął znów swoje loty pocztowe nad tymi samymi obszarami.

Kiedy otwarto linię amerykańską, Mermoz, zawsze w awangardzie, dostał polecenie zbadania odcinka Buenos Aires-Santiago: po zbudowaniu mostu nad Saharą miał zbudować most nad Andami. Dano mu maszynę, której pułap lotu nie przekraczał pięciu tysięcy dwustu metrów. Grzbiety Andów wznoszą się do siedmiu tysięcy metrów. Mermoz wystartował i szukał szczelin. Po zmierzeniu się z piaskiem stawił czoło górcom, szczytom z powiewającą na wietrze chustą śniegu, zacieraniu się kształtów światła przed burzą, wirom tak gwałtownym, że napotkane między dwiema ścianami skalnymi zmuszają pilota do czegoś w rodzaju walki na noże. Stanął do tych zapasów, nie znając przeciwnika, nie wiedząc, czy człowiek wychodzi z życiem z takich uścisków. Mermoz „robił próby” dla innych.

Wreszcie, pewnego dnia, podczas tych „prób” został uwięziony przez Andy.

Zmuszeni do lądowania na wysokości czterech tysięcy metrów na płaskowzgórzu o pionowo spadających ścianach, Mermoz i mechanik, który mu towarzyszył, przez dwa dni usiłowali stamtąd się wydostać. Daremnie. Wówczas spróbowali ostatniej szansy: skierowali samolot wprost w przepaść i odbiwszy się od nierównego terenu, zsunęli się w próżnię. Podczas spadania samolot nabrał wreszcie dość szybkości, a kiedy Mermoz poderwał go tuż przed grzbietem górskim, musnął grzbiet, ale po siedmiu minutach lotu woda trysnęła wszystkimi kanalikami rozsadzonymi

Samolot transportowy z 1924 r. odbywający loty na trasie Niemcy – Holandia

w nocy przez mróz; wtedy ujrzał przed sobą równinę chilijską, niczym ziemię obiecaną.

Nazajutrz poleciał znowu.

W ten sposób Mermoz przeorał piaski, góry, noc i morze. Nieraz ginął wśród piasków, gór, nocy i morza. A powracał tylko po to, by odlecieć znowu.

z życia twórcy...

Antoine de Saint-Exupéry jest uważany za pisarza moralistę. Jego przemyślenia na temat obowiązków człowieka względem innych, międzyludzkiej solidarności i wierności sobie znalazły wyraz w utworach *Nocny lot*, *Ziemia, planeta ludzi* i *Cytadela*. Wartościami, które najwyżej cenił, były odpowiedzialność, przyjaźń i odwaga.

[2.] Takie jest prawo życia. Najpierw bogaciliśmy się, latami zadrzewiając przestrzeń życia, ale nastają inne lata, kiedy czas niszczy naszą pracę i wrywa drzewa z korzeniami. Towarzysze nasi, jeden po drugim, odbierają nam swój cień. I do żałoby naszej wciska się ukryty żal, że się starzejemy.

[3.] Tego nauczył nas Mermoz i inni. Wielkość każdego zawodu polega może przede wszystkim na tym, że łączy ludzi: istnieje tylko jeden luksus prawdziwy – luksus związków ludzkich.

Pracując dla samych dóbr materialnych, budujemy sobie więzienie. Zamykamy się samotni ze złotem rozsypującym się w palcach, które nie daje nam nic, dla czego warto byłoby żyć.

Kiedy szukam w pamięci tego, co dało mi smak trwałości, kiedy robię bilans godzin, które się liczyły w moim życiu, odnajduję zawsze te wspomnienia, których żadnej fortunie nie mógłbym zawdzięczać. Nie kupuje się przyjaźni Mermoza, przyjaźni towarzysza, z którym wiążą przeżyte razem godziny.

Noc lotu i jej gwiazd tysiące, spokój, kilka godzin poczucia pełni człowieczeństwa – tego się nie kupuje za pieniądze.

Ten świat jakby na nowo narodził się po trudnym etapie, drzewa, kwiaty, kobiety, te uśmiechy świeżo zabarwione przez życie, które świat nam zwrócił, ta harmonia rzeczy drobnych – czekająca nas nagroda, tego się nie kupuje za pieniądze.

Ani tej nocy spędzonej w sercu buntu, który wspominam.

Zawody szybowcowe w 1923 roku w Niemczech

Francuskie utwory literackie, Warszawa 1939

POLECENIA

1. Jakich informacji na temat Mermoza dostarcza fragment tekstu oznaczony **[1.]**?
2. We fragmencie tekstu oznaczonym **[2.]** wskaż zdania zawierające refleksję na temat śmierci i przyjaźni w grupie zawodowej.
3. Czym jest przyjaźń w miejscu pracy? Znajdź zdania we fragmencie **[2.]**, które mogłyby być „złotymi myślami” na ten temat. Zapisz je pod tematem lekcji.
4. Na podstawie fragmentu **[3.]** rozwiń jedno ze zdań: „...tego nie kupuje się za pieniądze...”.